

**AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ
ROMÂNĂ**

**Proceduri de
Aeronautică
Civilă**

PAC – CJ

Proceduri și instrucțiuni de aeronautică civilă
privind cultura justă

Ediția 02/ 2024

Prezenta Procedură de Aeronautică Civilă au fost emisă de Regia Autonomă Autoritatea Aeronautică Civilă Română și aprobată prin Decizia Directorul General nr. _____ din _____

REGIMUL DE SEMNĂTURI

APROBAT	DIRECTOR GENERAL		
	SJRU		
	Şef SSC		
ELABORAT	SSC-CSG		
	SSC-CM		

CUPRINS

Regimul de semnături	Pagina i
Cuprins	pagina ii
Indexul amendamentelor	pagina iii
Lista paginilor în vigoare	pagina iv
Lista de distribuție	pagina iv
Preambul	pagina 1
CAPITOLUL 1 – Prevederi generale	Pagina 2
CAPITOLUL 2 – Principii de cultură justă	Pagina 2
CAPITOLUL 3 – Norme interne de cultură justă	Pagina 7
CAPITOLUL 4 – Încălcarea principiilor de cultură justă	Pagina 8
CAPITOLUL 5 – Responsabilități	Pagina 10
Anexa : Formular de evaluare a normelor de cultură justă	pagina A-1

Indexul amendamentelor

Nr. crt.	Numărul amendamentului	Data intrării în vigoare	Numele persoanei care a introdus amendamentul	Semnătura

Lista paginilor în vigoare

NUMĂRUL PAGINII	EDIȚIA / AMENDAMENTUL	DATA
<i>pagina i</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina ii</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina iii</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina iv</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 1</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 2</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 3</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 4</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 5</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 6</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 7</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 8</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 9</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina 10</i>	1	<i>iunie 2024</i>
<i>pagina A-1</i>	1	<i>iunie 2024</i>

Lista de distribuție internă

Nr. crt.	Destinatar	Cod exemplar	Semnătura de primire	Observații
1.	Biroul Analiză Siguranță	00		Ex. master
2.	Zona de informare internă / Proceduri interne	01	-	Format <i>.pdf</i>

PREAMBUL

- (1) Activitatea aeronautică civilă pe teritoriul și în spațiul aerian național este reglementată de Codul aerian civil, reglementările europene, de actele normative interne în domeniu și în conformitate cu prevederile Convenției privind aviația civilă internațională, semnată la Chicago la 7 Decembrie 1944, cu prevederile altor convenții și acorduri internaționale la care România este parte.
- (2) În conformitate cu prevederile Codului aerian civil, ale Hotărârii Guvernului nr. 405/1993 și ale Ordinului ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr. 1185/2006, Autoritatea Aeronautică Civilă Română este organismul tehnic specializat desemnat de autoritatea de stat în domeniul transporturilor să elaboreze proiectele de reglementări aeronautice specifice domeniilor în care deține competențe și să supravegheze punerea în aplicare a acestora.
- (3) Autoritatea Aeronautică Civilă Română elaborează și aprobă prezenta procedură, în conformitate cu prevederile art. 7 alin. 2 din OMTCT nr. 1185/2006, ale art. 4 din OMT nr. 1135/2015 cu modificările ulterioare, ale OMT nr. 931/2019 și ale Regulamentului (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și a Regulamentelor (CE) nr. 1321/2007 și (CE) nr. 1330/2007 ale Comisiei, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Regulamentul (UE) 376/2014.
- (4) Prin Ordinul ministrului transporturilor nr. 931/2019, Autoritatea Aeronautică Civilă Română a fost desemnată ca organism responsabil cu punerea în aplicare a art. 16 alin. (12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.

CAPITOLUL 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 Scop

Prezentul PAC stabilește:

- Principii de cultură justă care trebuie implementate la nivelul organizațiilor¹ și al AACR;
- Tratarea de către AACR a normelor interne de cultură justă ale organizațiilor;
- Modul în care sunt gestionate sesizările din partea angajaților sau personalului contractat privind presupuse încălcări ale normelor de cultură justă de către agenții aeronautici civili, în conformitate cu prevederile OMT nr. 931/2019, privind măsurile pentru aplicarea art.16, alin (12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.

1.2 Aplicabilitate

Prevederile prezentului PAC sunt aplicabile tuturor organizațiilor, precum și compartimentelor funcționale din cadrul AACR implicate în procesul de implementare a prevederilor OMT nr. 931/2019.

1.3 Documente de referință

- (1) Regulamentul (UE) nr. 2018/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2018 privind normele comune în domeniul aviației civile și de înființare a Agenției Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2111/2005, (CE) nr. 1008/2008, (UE) nr. 996/2010, (UE) nr. 376/2014 și a Directivelor 2014/30/UE și 2014/53/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 552/2004 și (CE) nr. 216/2008 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Regulamentului (CEE) No 3922/91 al Consiliului;
- (2) Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 3 aprilie 2014 privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului, și a Regulamentelor (CE) nr. 1321/2007 și (CE) nr. 1330/2007 ale Comisiei, cu modificările și completările ulterioare;
- (3) Materialul de îndrumare EASA privind implementarea Regulamentului (UE) nr. 376/2014, varianta 1, 2015;
- (4) OMT nr. 931/2019 privind măsurile pentru aplicarea art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.
- (5) Ordonanța Guvernului României nr. 29/1997 privind Codul aerian civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

¹ Se aplică definiția "organizației" din Regulamentul (UE) nr. 376/2014.

-
- (6) Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 600/20.07.2016 pentru aprobarea Reglementării Aeronautice Civile Române privind raportarea evenimentelor de aviație civilă RACR-REAC, ediția 02/2016, cu modificările ulterioare;
- (7) Procedura PAC-REG, Emiterea reglementărilor aeronautice, ed. 3/2022;

1.4 Definiții, acronime

1.4.1 Definiții

Sunt aplicabile definițiile din Regulamentul (UE) nr. 376/2014

asigurarea confidențialității – se aplică definiția ”asigurării anonimatului” din Regulamentul (UE) nr. 376/2014;

date de identificare – în special numele sau adresa persoanelor fizice menționate în rapoartele de eveniment;

raport de eveniment – furnizarea documentată de informații privind producerea evenimentelor de aviație civilă, conform reglementărilor în vigoare.

1.4.2 Acronime

EASA	Agencia Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației
AACR	Autoritatea Aeronautică Civilă Română
OMT	Ordinul ministrului transporturilor
AIAS	Autoritatea de Investigații și Analiză pentru Siguranța Aviației Civile
BDN	Baza de date națională

1.5 Compartiment responsabil

AACR desemnează un compartiment funcțional din structura sa, responsabil cu coordonarea acțiunilor necesare ducerii la îndeplinire a obligațiilor ce revin AACR în conformitate cu OMT nr. 931/2019.

CAPITOLUL 2

PRINCIPII DE CULTURĂ JUSTĂ²

2.1. Confidențialitatea rapoartelor de eveniment

i. În cadrul organizației

- (1) Ținând cont că raportarea către organizație nu este neapărat anonimă, organizațiile sunt obligate să ia măsurile necesare pentru a asigura confidențialitatea adecvată a datelor pe care le colectează și pentru a respecta regulile privind prelucrarea datelor cu caracter personal.
- (2) Organizațiile întreprind măsurile necesare pentru a asigura confidențialitatea corespunzătoare privind detaliile evenimentelor conținute în bazele lor de date.

NOTĂ: O separare clară între departamentul care gestionează rapoartele de eveniment și restul organizației poate fi o cale eficientă pentru atingerea acestui obiectiv.

- (3) Organizațiile sunt încurajate să se abțină de la includerea numelor și a detaliilor personale atunci când transferă rapoarte de evenimente către AIAS, conform prevederilor aplicabile ale RACR-REAC.

ii. În cadrul AACR

- (1) AACR preia rapoartele de siguranță din BDN, și în consecință nu are acces la datele personale cuprinse în raport.
- (2) Fără a aduce atingere normelor naționale privind liberul acces la informațiile de interes public, trebuie avută în vedere necesitatea asigurării confidențialității acestor informații, potrivit Regulamentului nr. 376/2014.

2.2. Protecția raportorilor și a persoanelor menționate în rapoartele de eveniment

i. Generalități

- (1) În scopul încurajării raportării evenimentelor, raportorii și persoanele menționate în rapoartele de eveniment sunt protejate, atât în mediul lor de activitate precum și într-un context mai larg național și european, prin limitarea posibilei divulgări sau a utilizării rapoartelor de eveniment împotriva acestora.
- (2) Sistemul de siguranță a aviației se bazează pe feedback și pe lecțiile învățate în urma accidentelor și incidentelor, raportarea informațiilor de către profesioniștii din prima linie fiind esențială pentru a aduce îmbunătățiri siguranței.

ii. În cadrul organizației

- (1) Angajaților și personalului contractat care raportează sau care sunt menționați în rapoartele de eveniment nu li se va putea atrage răspunderea patrimonială de către angajatorul sau de către organizația pentru care sunt furnizate serviciile, pe baza informațiilor furnizate de raportor, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 2.4.

² Principiile de cultură justă prezentate la acest capitol decurg din prevederile Regulamentului (UE) nr. 376/2014 și se completează cu principiile enumerate în art.6.4.(3) din RACR-REAC – Raportarea evenimentelor de aviație civilă. Acestea nu sunt limitative.

NOTĂ: Acest principiu de cultură justă presupune că, dacă o persoană raportează un eveniment organizației sale, aceasta nu are voie să dea vina pe acea persoană sau să îi impute prejudicii pe baza evenimentului raportat, cu anumite excepții; de asemenea, această regulă se aplică și în cazul în care persoana nu este raportorul, dar este menționată în raportul de eveniment.

- (2) Alineatul (1) se aplică și în cazul angajaților și personalului contractat care furnizează informații în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2018/1139 și a actelor delegate și de implementare adoptate în baza acestuia.

iii. În cadrul AACR

- (1) Fără a aduce atingere legislației penale naționale aplicabile, AACR nu va institui proceduri disciplinare, administrative sau legale privind încălcări nepremeditate ale legii și pe care le au în atenție numai datorită faptului că au fost raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr.376/2014.
- (2) În cazurile în care au fost inițiate proceduri disciplinare sau administrative în baza legislației naționale, AACR nu va utiliza informațiile conținute în rapoartele de eveniment împotriva raportorilor sau a persoanelor menționate în rapoartele de eveniment.
- (3) Aplicarea paragrafelor (1) și (2) este exceptată în cazurile prevăzute la art. 2.4.
- (4) Alineatele (1) la (3) se aplică și în cazul angajaților și personalului contractat care furnizează informații în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2018/1139 și a actelor delegate și de implementare adoptate în baza acestuia.

2.3. Utilizarea adecvată a informațiilor din rapoartele de eveniment

i. În cadrul organizației

- (1) Organizațiile pot utiliza un raport de eveniment exclusiv în scopul pentru care acesta a fost colectat.
- (2) Organizațiile nu au voie să pună la dispoziție sau să folosească rapoarte despre evenimente:
 - pentru a stabili vinovăția sau răspunderea; sau
 - în orice alte scopuri decât menținerea sau îmbunătățirea siguranței aviației.

NOTA (1): Aceste limitări privind divulgarea sau utilizarea rapoartelor de eveniment se aplică atât în cadrul organizației, cât și în afara acesteia.

NOTA (2): Aplicarea paragrafelor (1) și (2) presupune că organizațiilor nu le este permisă divulgarea informațiilor cu privire la rapoartele de eveniment:

- mass-media;
- autorităților judiciare;
- rețele de socializare sau alte modalități de difuzare în spațiul public

- (3) Aplicarea paragrafelor (1) și (2) este exceptată:

- în cazurile prevăzute la art. 2.4, atunci când divulgarea informațiilor se face în scopul menținerii și îmbunătățirii siguranței;
- în situația în care a fost deschisă o investigație în temeiul Regulamentului (UE) nr. 996/2010; în acest caz, organizația trebuie să disemineze date personale în cadrul organizației numai în acele cazuri în care este esențial pentru progresul investigației sau să se asigure că sunt luate măsuri de siguranță în mod corespunzător.

ii. În cadrul AACR

- (1) Prevederile aplicabile organizațiilor, referitoare la acest principiu de cultură justă, sunt aplicabile și AACR;
- (2) Alineatul (1) se aplică și în cazul informațiilor obținute în aplicarea Regulamentului (UE) nr. 2018/1139 și a actelor delegate și de implementare adoptate în baza acestuia.

2.4. Protecția în baza articolelor de mai sus nu se aplică:

- atunci când abaterile sunt săvârșite cu intenție; sau
- atunci când a fost o ignorare clară, gravă și serioasă a unui risc evident și o neîndeplinire gravă a responsabilității profesionale de a lua măsurile care sunt necesare în mod evident în aceste circumstanțe, provocând daune previzibile unei persoane sau unor bunuri sau care afectează grav nivelul de siguranță a aviației.

CAPITOLUL 3

NORME INTERNE DE CULTURĂ JUSTĂ

- (1) Fiecare organizație trebuie să adopte, după consultarea cu reprezentanții salariaților, norme interne prin care se descrie modul în care se garantează și se aplică în cadrul organizației respective principiile de cultură justă (numite în continuare Norme interne de cultură justă), care să cuprindă cel puțin elementele prevăzute la Capitolul 2 și la art. 6.4 alin (3) din RACR-REAC.
- (2) La solicitarea AACR, în calitate de organism responsabil cu punerea în aplicare a art.16, alin (12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014, organizațiile transmit normele interne de cultură justă spre examinare, odată cu dovezile obiective privind consultarea reprezentanților salariaților asupra acestora;
- (3) Examinarea normelor de cultură justă în cadrul AACR este asigurată de compartimentul responsabil desemnat conform art. 1.5.
- (4) Examinarea prevăzută la paragraful anterior se poate face cu sprijinul compartimentelor funcționale de specialitate implicate, care asigură, la cererea compartimentului responsabil:
 - a. furnizarea rezultatelor evaluării, ca parte a procesului de supraveghere, a modului în care organizația și-a dus la îndeplinire obligațiile ce decurg din art. 15 și art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 376/2014;
 - b. transmiterea punctelor de vedere față de conținutul normelor interne de cultură justă ale organizațiilor;
- (5) La examinarea normelor de cultură justă, compartimentul responsabil urmărește includerea cel puțin a principiilor de cultură justă prevăzute la capitolul 2, prin completarea formularului prezentat în Anexa la prezentul PAC.
- (6) După încheierea examinării, prin grija compartimentului responsabil, organizația este notificată cu privire la rezultatele examinării;
- (7) În cazul în care rezultatul examinării nu este satisfăcător, AACR poate solicita reexaminarea normelor interne de cultură juste ale organizației.

CAPITOLUL 4**ÎNCĂLCAREA PRINCIPIILOR DE CULTURĂ JUSTĂ****4.1. Generalități**

- (1) Angajații și personalul contractat pot raporta AACR, în calitate de organism responsabil cu punerea în aplicare a art.16, alin (12) din Regulamentul (UE) nr. 376/2014, presupusele încălcări ale normelor de cultură justă.
- (2) Angajații și personalul contractat nu pot fi sancționați de către organizație pentru raportarea presupuselor încălcări.
- (3) Sesizările transmise AACR conform prezentului articol sunt gestionate de compartimentul responsabil desemnat conform art. 1.5, cu respectarea procedurii descrise la art. 4.2.

4.2. Gestionarea sesizărilor privind presupuse încălcări ale normelor de cultură justă

- (1) Sesizarea solicitantului privind presupuse încălcări ale normelor de cultură justă se transmite AACR prin Compartimentul Registratură al AACR.
- (2) Gestionarea sesizării în cadrul AACR se face în conformitate cu prevederile PI-GN-CIC – Circulația corespondenței, Ediția 2/2022, și se distribuie spre analiză și formulare răspuns compartimentului responsabil.
- (3) AACR are obligația de a formula un răspuns care să fie transmis solicitantului în termen de maxim 30 de zile de la înregistrare.
- (4) AACR poate cere informații suplimentare solicitantului; în această situație, termenul de răspuns se prelungește corespunzător.
- (5) Cu acceptul solicitantului, sesizarea se poate transmite, total sau parțial, angajatorului, pentru formularea unui punct de vedere.

NOTĂ: În cazul în care solicitantul nu își exprimă acordul pentru transmiterea sesizării, total sau parțial, angajatorului, sesizarea este analizată în limita informațiilor disponibile.

- (6) Analiza sesizărilor se face poate face cu sprijinul compartimentelor funcționale de specialitate implicate, care asigură, la cererea compartimentului responsabil, suplimentar față de informațiile prevăzute la Capitolul 3, paragraful (4), și transmiterea de puncte de vedere față de aspectele sesizate.
- (7) După analiză, punctul de vedere al AACR, întocmit de compartimentul responsabil, se transmite sub semnătura Directorului General solicitantului, și în copie compartimentelor funcționale de specialitate implicate.
- (8) În situația în care sesizarea se dovedește a fi reală și justificată, compartimentul responsabil poate lua următoarele măsuri:
 - Solicită reexaminarea normelor interne de cultură justă ale angajatorului care face obiectul sesizării, și/sau

- Solicită compartimentelor funcționale de specialitate verificarea aplicării corecte a normelor de cultură justă de către organizația implicată, ca parte a activității specifice de supraveghere; în acest caz, compartimentele funcționale de specialitate implicate vor informa compartimentul responsabil asupra măsurilor dispuse.
- (9) Atât pe timpul gestionării sesizărilor cât și ulterior, toate compartimente funcționale implicate asigură confidențialitatea informațiilor gestionate.
- (10) Compartimentul responsabil înregistrează sesizările privind presupuse încălcări ale normelor de cultură justă într-un registru dedicat.

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

CAPITOLUL 5 RESPONSABILITĂȚI

În sensul prezentei Proceduri de Aeronautică Civilă, responsabilitățile organizațiilor și ale AACR sunt următoarele:

i. Organizații

- (1) Cele care revin organizațiilor în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 376/2014, art. 15 alin. (1) și (2), art. 16 alin. (1), (2), (9), (10) și (11).

ii. AACR

- (1) Cele stipulate în OMT nr. 931/2019 privind măsurile pentru aplicarea art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 376/2014;
- (2) Cele care revin statelor membre în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 376/2014, art 15 alin. (1) și (2), art. 16 alin. (6), (7), (10), (12).

SPAȚIU LĂSAT LIBER INTENȚIONAT

FORMULAR DE EVALUARE A NORMELOR DE CULTURĂ JUSTĂ

Organizația _____

Nr. crt.	Principiu de cultură justă	Prezent [D/N]
1	Asigurarea confidențialității rapoartelor de eveniment	
2	Asigurarea protecției raportorilor și a persoanelor menționate în rapoartele de eveniment	
3	Există procese definite pentru identificarea cazurilor de comportament inacceptabil	
4	Utilizarea adecvată a informațiilor din rapoartele de eveniment, respectiv pentru îmbunătățirea siguranței și nu pe stabilirea culpei și responsabilității individuale	
5	La evaluarea responsabilității individuale, organizația identifică dacă acțiunile, omisiunile sau deciziile luate corespund experienței și pregătirii personalului și nu se concentrează pe efectul/rezultatul/consecința evenimentului produs;	
6	Se acordă suport personalului în cazul în care acesta, ca urmare a raportării unui eveniment, face subiectul unor proceduri externe (justiție, media etc.)	
7	Principiile "Culturii juste" sunt implementate efectiv și promovate în cadrul organizației la toate nivelurile	
8	Personalul este instruit în spiritul "Culturii juste" și toate documentele aferente îi sunt puse la dispoziție	
9	Normele interne de cultură justă sunt asumate de managementul organizației	

Examinator

Nume/ Prenume

Semnătură

Data